

21. maj 2015

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan en mere ensartet anvendelse af bestemmelserne om bygdebestyrelsesmedlemmers ansvar og beføjelser opnås i alle fire kommuner.
(Inatsisartunut ilaasortat Sara Olsvig og Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit)

Et stort land med spredte byer og bosteder - har været en del af Siumuts princippolitik siden partiet blev stiftet. Bygderne er i det store og hele vor styrke og som vi hele tiden lærer noget af.

Bygderne og bostederne i det hele taget varetages og styres af kommunerne, udfra det gældende lovgrundlag, som da er hovedansvarlige.

Det er allerede offentliggjort at kommunesammenlægningen skal vurderes i år og vi ved allerede, at det lokale demokrati ikke har det godt – ja – vi hører endog, at demokratiet måske slet ikke findes derude i lokalsamfundene, hvorfor det må være en af de ting vi skal have revurderet.

Bygderne og de enkelte byer må ikke tabes og skal så vidt muligt følge med i resten af landets udvikling, men vi må desværre indrømme, at folk flytter fra de mindre byer og bygder, selvom der nok kan være rigtig mange forskellige årsager hertil; nogle skal jo på uddannelse, der gerne foregår et andet sted end der hvor vi bor, andre rejser i håb om at finde arbejde, og andre finder levevilkårene for hårde og dyre efter afskaffelsen af ensprissytemet.

Når denne vurdering skal foretages, er det utrolig vigtigt, at vi gør det udfra den samme kontekst, derfor vil vi også være nødt til kigge nærmere på og få vurderet de konsekvenser som afskaffelsen af ensprissystemet har medført for dagliglivet i bygder og yderdistrikter.

I Siumut er vi ikke blinde overfor at der har været megen røre ude på kysten i forbindelse med afskaffelsen af ensprissystemet idet priserne er blevet himmelhøje og dermed forringer levevilkårene, og dette harmonerer ikke på nogen måde med, at vi vil opretholde et spredt bosætningsmønster, hvorfor det skal revurderes.

En af de ting der gør det svært og som man skal passe på, når man begynder at foretage de forskellige vurderinger er, at antallet af bygder er stærkt varierende fra kommune til kommune og at levevilkårene ligeledes kan være meget variable. Kommunernes økonomi og antallet af bygder spiller således ind på de levevilkår der er derude.

Fra Siumut mener vi, at oplægsholderne ikke kommer ind på Inatsisartutlov nr. 22 af 18. november 2010 om den kommunale styrelse, hvor især kapitel 6, § 51 stk. 1 har stor betydning for emnet som vi diskuterer og derfor skal revurderes. Da kommunesammelingen skete blev også bygderne lagt sammen, hvorefter de få kommuner, der nu var sammenlagt blev "ejere" af en række bygder, der samtidig mistede direkte indflydelse på egne anliggender, hvilket i øvrigt skete på nøjagtig samme måde for en del byer.

Der er en lang række aktiver som ikke umiddelbart kan værdisættes ude i bostederne, bygderne og de mindre byer og det drejer sig her om de trygge rammer og opvækstvilkår som mange børn oplever og som, når de er blevet voksne, viser sig ved stor styrke og evne til at påtage sig et ansvar.

Derfor vil jeg også mene, at vi i det politiske arbejde, skal koncentrere os om de ca. 60 bygder, der er i vort land og få afsøgt og vurderet ansvars- og beslutningskompetenceområderne, der bør være klarere. Dette kan ske ved, at man gør det klart, hvor den politiske kompetence skal være, eller ved, at man simpelthen laver et udvalg.

Fra Siumut skal der ikke herske tvivl om, at vi mener og finder det vigtigt, at bygderne skal deltage fuldt ud i de forskellige vurderinger og diskussioner således, at vi ikke "i den bedste tro" beslutter alt hen over hovedet på bygderne og fratager dem deres beslutningskompetence om deres eget liv og således, at vi kan have et solidt grundlag at diskutere sammen med dem på.

Med disse ord fra Siumut, vil vi udtrykke vores positive glæde over, at emnet tages op og vi vil deltage i debatten.

Suka K. Frederiksen

Siumut